

Αφ' ότου ο άνθρωπος ανακάλυψε την γραφή, αναζήτησε και την ευκολομεταφερόμενη ύλη, πάνω στην οποία θα μπορούσε να γράφει. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι χρησιμοποίησαν τον πάπυρο (από το 3000 π.Χ.): Κατασκευαζόταν με επεξεργασία της ψίχας του ομώνυμου φυτού. Στη μινωική και μυκηναϊκή εποχή, χάραζαν κείμενα σε υγρές πήλινες πλάκες που μετά ξέραιναν στον ήλιο. Στην κλασική αρχαιότητα, δημοφιλή ήταν τα λειασμένα δέρματα ζώων. Ο βασιλιάς Ευμένης Β' της Περγάμου (βασίλευσε 197 – 158 π.Χ.) ζήτησε να βελτιώσουν την επεξεργασία των δερμάτων ως γραφική ύλη, καθώς είχε σχέδια για την περίφημη Βιβλιοθήκη του και ο πάπυρος κόστιζε πανάκριβα. Προέκυψε η περγαμηνή (από δέρματα προβάτων, κατσικιών και μοσχарιών). Στην Κίνα, έγραφαν πάνω σε ξύλινες ή μεταξωτές επιφάνειες.

Στην Κίνα όμως έγινε η μεγάλη επανάσταση (το 105 μ.Χ., κατά την παράδοση). Τότε, κάποιος Τσάι Λουν παρουσίασε στον αυτοκράτορα Χο-Τι της δυναστείας των Χαν, ένα λεπτό λείο προϊόν πάνω στο οποίο μπορούσαν να γράφουν ή να ζωγραφίζουν. Ήταν φτιαγμένο από φλούδες δέντρων, ίνες κανναβουριού, κουρέλια υφάσματος και μετάξι που είχαν πολτοποιηθεί μέσα σε νερό. Όταν το μίγμα στέγνωσε, εμφανίστηκε το πρώτο χαρτί. Γραμμένα χαρτιά που ξέρουμε, χρονολογούνται πριν από το 137.

Στα 751, Άραβες και Κινέζοι συγκρούστηκαν στη Σαμαρκάνδη (στο σημερινό Ουζμπεκιστάν). Δυο Κινέζοι αιχμάλωτοι αντάλλαξαν τη ζωή τους με τα μυστικά της δουλειάς τους: Ήταν χαρτοποιοί (το αρχαιότερο γνωστό αραβικό χειρόγραφο είναι του 866). Το χαρτί έγινε πολύτιμο εμπόρευμα για τους Άραβες και τους Βυζαντινούς (αρχαιότερο γνωστό βυζαντινό χειρόγραφο ένα χρυσόβουλο του Κωνσταντίνου Θ' Μονομάχου από το 1052). Οι Νορμανδοί της Σικελίας το χρησιμοποίησαν από τον ΙΑ' αιώνα. Τον ΙΔ' αιώνα, μέσω Ισπανίας, πέρασε και στην Ευρώπη. Η πρώτη μηχανή παρασκευής χαρτιού εφευρέθηκε το [1798](#) από το Γάλλο Νικόλαο Λουδοβίκο Ρομπέρ. Ο Άγγλος Ντίκινσον παρουσίασε, το 1809, την πρώτη κυλινδρική χαρτοποιητική μηχανή, πρόδρομο των σημερινών.

(Έθνος της Κυριακής, 21.2.2010) (τελευταία επεξεργασία, 28.10.2010)